

ЦИВІЛЬНО-ПРАВОВИЙ ЗАХИСТ ПРАВ СПОЖИВАЧІВ ЗА ЗАКОНОДАВСТВОМ УКРАЇНИ

Курсант 208 н.г. О.О. Куценко

Науковий керівник: професор кафедри цивільного права та процесу кандидат юридичних наук, доцент Демеденко Н.В.

Забезпечення прав людини, громадянина стають основоположною цінністю в суспільстві. В зв'язку з цим підвищеної зацікавленості набувають питання захисту прав споживачів. Проблема захисту прав споживачів є актуальною для кожної країни з ринковою економікою. Саме розвиток економіки, зумовлений науково-технічним прогресом, поширення конкуренції і виробництва товарів та надання різноманітних послуг призводять до нерівного положення суб'єктів комерційного і цивільного обороту - з одного боку виступають підприємці, і, навіть великі корпорації, що володіють не лише капіталом, а й певним комплексом необхідних знань про свій товар (послугу), а з іншого - індивідуальний споживач, який змушений довіряти наданій інформації про товар або послугу.

Таким чином, характерною ознакою даних відносин є наявність "сильної" і "слабкої" сторони, між якими у відносинах існує суперечність, нерівність, що потребують усунення за допомогою надання законодавчої підтримки і захисту споживачеві. Як справедливо зазначає більшість вчених : великого значення набула готовність окремих соціальних класів і станів суспільства завжди обстоювати поліпшення соціальних та економічних умов життя та праці, у тому числі вимагати обмеження свавілля виробників і торговців.

Кожен громадянин є споживачем і щодня, виступаючи у різноманітних правовідносинах, розуміє необхідність їх надійного правового регулювання, адже кожен з нас може постраждати від дій аферистів, які порушують наші права, які

посягають на наше життя, здоров'я (наприклад: продаючи неякісні продукти харчування, недобросовісно надаючи послуги тощо), тому кожен сподівається в разі потреби на захист порушеного права.

Проблема захисту державою прав громадян, у тому числі їхніх прав як споживачів, має довгу історію. Споживач є дуже важливою ланкою в системі економічних та ринкових відносин. Між товаровиробником (постачальником, продавцем) та споживачем завжди існували протиріччя, які намагалися врегулювати третя сторона — держава. Ці спроби полягали у регулюванні якості та безпеки товарів і послуг шляхом розробки законів та інших нормативно-правових актів.

Це знайшло своє втілення у виникненні конsumerського руху, створенні міжнародних конsumerських організацій, прийнятті відповідних законодавчих актів, що містять гарантії охорони прав споживачів, як на міжнародному, так і на державному рівні у багатьох країнах світу та прагненні до уніфікації та гармонізації норм споживчого законодавства. Конsumerський рух, який завжди мав певні соціально-економічні передумови, формувався поступово. Сьогодні, можна сказати, почався четвертий етап розвитку конsumerизму, і в країнах світу інтереси споживачів представляє чимало державних та недержавних організацій, міністерств та установ.

Отже, захист прав споживачів має за мету, по-перше, інформувати споживачів про товари і послуги, що є на споживчому ринку; по-друге, захистити споживача, якщо його права обмежуються.